

Naročnina: doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRATINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din.

G. Milač Simon prof.

Majstrova ul. 3.

Maribor

oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p., i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Zakaj smo dužni voliti?

Na to pitanje ne odgovarjamo iz stališča volilnoga zakona, šteri dovoli volitev a je ne zapovedava. Odgovarjamo iz stališča volitev.

Zdaj smo dužni voliti? Zato, ka smo dužni sebe ljubiti. Ne lübi pa sebe, ki si v nevolaj nešče pomagati, nego se vda malodušnosti, obüpi i zatoga volo trga tisto vezalje, štero ga veže do Boga, do življenja, do svoje družine, do države, do vsega človečanstva. V groznih nevolaj smo. Glad brüsi svoje velike zobe nad našimi posušenimi kostmi. Nagota pokriva naše telo. Hrana nam je neslana. V kmici sedimo, ali si skale češemo i vužigamo, da jo preženemo, za drugo svetilko ne občem. Davčna bremena so nas vküpvdarila, kaj nageo lišč vküpvdari komaj sklito hajdino. Naši izseljenci gladüjejo v tujini, služ je zbežao od njihovih rok, oni ne morejo domo, mi ne ta, samo britki spomini nas vežejo i skupne nevole. Hiše se podirajo, za popravke misliti ne. Boben se vsikdar bole gosto glasi na naših dvoriščaj. Penez z teškimi trüdi spravljen ne samo ka se ne dobi s kas, je celo v nevarnosti, da prejde, če že ne celi, pa delno. Krvavi žüli naših trüdnih rok se ne božajo, nego britko bijejo. I če na düše mislimo, na düše, štere bi mogle kazati spodobnost z Kristušovov smilenov, pravičnov, svetov düšov, ka kažejo te. Kak hiše razdrete, samo rebra. Sovraštvo gori v njih, nezadovolnost je razjeda, nepoštenost je napaja, vživanje po mesi človečemi i po alkoholi njim je svetost. Straha božega ne v njih, vmrla je lübezen do starišov i njihovih namestnikov, tema zagrinja vse, svetlost je vmrla. Vmrla, ar vera nema tiste slobodšćine, ki si jo žele Kristušova düša v nas. I vse te vremenitne i düševne, časne i večne nesreče, v šterih ječijo milijoni po sveti i keliki tüdi pri nas, naj mi samo gledamo i se ne genemo, da bi si pomagali? Ve je pa jasna zapoved Gospodova: Lübi bližnjega, kak samoga sebe. Prvi, koga po božoj zapovedi moram lübiti, njemi moram dobro včinoiti — sam jaz sam. Ka sebi želem, to morem i bližnjemi i ka neščem, ka bi mene dosegnolo, nesmem dovoliti, ka bi i bližnjega. Mera lübezni do bližnjega, je mera lübezni do sebe. Ta lübezen mi veli, mi zapovedava, da pomagam sebi i kak sebi, tak bližnjemi. Ta pomoč se pa v zdajšnjih razmeraj ne more nači dobiti, kak če pošlemo može v parlament, ki so puni pravičnosti, smilenosti, ki dajo Bogi, ka je božega i casari, ka je casarovoga. Če ne zvolimo dobrih, poštenih poslancov, do nevole ešče rasle. To pa ne je lübezen, nego sovraštvo, štero Bog prepovedava. Če pa zvolimo poštene, nesebične može, do se nevole zmenšavale i odpravljale. Što bi smeo vzeti dnes, v tej strašnih križaj, odgovornost na sebe i trditi ka si ne trbe iskati pomoči i zato ne iti na volitve?! Što je tusti, ki vüpa praviti: ne volite, jaz vam spravim vse pravice i vas oslobodim vse nevole, če nete šli volit? Jeli, ka to nišče ne more i tüdi ne sme včiniti, ar kaj takšega bi samo Bog lejko razglaslo, človek pa nikdar. Človek je zato dužen spuniti zapoved lübezni do sebe i do bližnjega i iskati pomoč za sebe i za bližnjega po volitvaj pravičnih, smilenih i vernih možov, ki majo düšnovest, ka do našemi teliko trpečemi narodi mogli pomagati.

Zahvala.

Zahvalim se „Vzajemnoj zavarovalnici“ v Ljubljani i njenomi zastopniki Rous Stefanu i Beltinci, ka mi je po ognji včinjnen kvar popolnoma poravnal.

HORVAT FRANC Turnišće.

Delo v dobrodelnoj kühinji Doma sv. Frančiška v Soboti.

Od januara prvoga do konca marca tekočega leta je Dom podelo siromakom *brezplačno* 9 prenočišč, 43 zajtrkov, 33 obedov i 14 večerj. *Po znižanoj ceni* pa 18 obedov. To je stosedemnajsetkrat se je deliia po Gospodovoj zapovedi smilenost. Poleg te smilenosti pa je najšla v Domi zavetišće tüdi ženska mladina vsaki den.

Gda se častitim sestram prav iz srca zahvalüjemo za požrtvuvalno lübezen, štero den za dnevom poklanjajo potrebnim v düši i teli, se zahvalüjemo tüdi vsem darovnikom, ki to lepo ustanovo smilenosti podpirajo. Tak g. Benko Jožefi, bivšemi nar. poslanci za mesečni dar, dobrim düšam iz Rakičana, Bakovec, Satahovec i Tišine, ki so nekaj olja darüvale v tom časi i vsem drugim.

Iz toga i prvejših izkazov vsaki vidi, ka v teh par mesecaj je ustanova na vnoge stotine siromakom pomogla i je vredna podpore. Sama oblast je to že spoznala i njej je zato sama banska uprava poslala 1000 Din podpore. Ki ma srce za siromake, naj je odpre i pomaga Domi sv. Frančiška, šteroga vodijo v Soboti, Križova 4., sestre iz družbe sv. Križa. Pride

siromak delavec ali delavka iz tujine domo včasi niti z telikim penezom, ka bi si železnico plačala, ne ka bi še jela kaj. Pomorejo takšim dobre sestre. Kelko deklin pride po noči. Ka ne bi prišle v roke kakšim razvüdzanom, najdejo v Domi prenočišće. Kakše veselje za stariše, ka majo tak varno zavetje njihove hčeri. A Dom se mora razširiti i delo v njem povekšati. Zato prosimo vse dobre düše, ki majo vrednost i zednim tüdi smileno srce, — oboje je potrebno — naj podpirajo ustanovo. Predvsem prosimo tiste družine, ki nemajo odvetka. Njihov odvetek so siromaki.

Predvsem bi pa prosili zdaj nekaj od dobrih düš, prosili bi eden šivalni stroj, če bi ga što mogo odstopiti Domi, ka bi se mladina pa tüdi stariše ženske navčile najpotrebnejše reči zašiti i zakupati. Kak velika dobrotu bo to v dnešnoj strašnoj stiski. Prosimo stroj, ali pa, ki ma občem, naj nam pokloni kakši posamezni dar ali vložno knjižico v te namen. Že naprej njemi pravimo prav ponizni Bog povrni!

Vodstvo „Doma sv. Frančiška“ v Črensovcih.

RAZGLED PO KATOLIČANSKOM SVETI.

Odličan gost na ljubljanskom eucharističnom kongresi. Ljubljanski knezoškof dr. Rožman Gregorij so po sklepi pripravlalnoga odbora pozvali na eucharistični kongres msgr. Heylena, škofa namurskoga, ki je bio predsednik vnogim svetovnim eucharističnim kongresom.

Slovenci so Jugoslovanski Irci. Tak je pisao msgr. Nikola Dobrečić barski nadškof i primaš Srbije pripravlalnomi odbori za eucharistični kongres i naznalo, da bo svojim vernikom toplo priporočo, naj molijo za uspeh kongresa.

Kat. akcija v zagrebečkoj nadškofiji (eršekiji). Na Jožefovo je kat. akcija obdržala svoje veliko spravišće, na štero so punoštevno prišli predstavnici raznih združenj kat. akcije i društva. Govoro je nadbiskup pomoćnik dr. Stepinac. Kratka vsebina krasnoga govora je sledeća: Je stiska na zemli, ali ne teliko vu vrednosti, nego vu düšaj, jakosti vmirajo, falijo. Če bi se cene zdaj naednok popravile „bi nastao hüjši pekeo, kak je zdaj. Kriza, štera nas stiska, to je kriza düha i v tom što na čistom vsi, ki zdravo mislijo. Potrebno je zato človečanstvo dühovno preporoditi“. Kak negda so apoštolje meli v svojoj službi svecke vernike, ki so njim pomagali širiti kraieštvo bože, ravnotak je potrebno še posebno dnesden, gda je pokvarjenost sveta grozovita, da svecki verniki i vernice pomagajo Cerkvi, to je dühovnikom düše rešavati, družine s Kristušovim dühom napunjavati i siromakom pomagati.

Za leto 1935. določim troje delo, ki je mora kat. akcija izvršiti:

1) *verske istine se morajo spoznati i zato se katekizmuš mora v vsako kat. hišo spraviti. Vse organizacije kat. akcije morajo pristopiti v „Bratovščino Kršćanskoga Navuka“. Pri vsakom sestanki kat. akcije morajo dühovniki bar samo pet minutni navuk držati od istin kat. vere. Za mladino se mora držati verski navuk, če le mogoče vsaki tjeden, ali bar vsaki mesec. Dühovnikom se zapove, da morajo vpeleti šole za katehiste, kak je to že vpevano v zapadnih kat. državaj.*

2) *Kak je Kristuš posebno lübezen skazao siromakom i trpečim, tak more delati tüdi kat. akcija, pohajati i pomagati z dari i tolažiti betežnike, siromake, posebno pa siromaško deco.*

3) *Kat. akcija mora širiti dober tisk. Sv. Oča, Pij X. so pravili: „Zaman zidate cerkve, če nemate tiska“.*

Od katekizmuša pravijo prevzvišeni, da ga še dnesden na tjeden bar ednok vzemejo v roke, čeravno so zvišili bogoslovne i modroslovne navuke. Ta knjiga je već vredna, kak vse knjižnice sveta, ar pokaže pravo pot do nebes. Ali ne je zadosta ga na pamet znati, nego njegova vsebina nam mora napuniti düšo, pa te nede trbelo žandara, ki bi nam čuvo vrednost, düšnavest lüdi jo bo čuvala, družine postanejo kršćanske, začne se novo življenje i siromaki dobijo zaželeno pomoč. „Ali mogoče ne vidite, keliko düš se pogübla zavolo neznanja božanskih istin?“

Francozki državnik „Montalembert“, ki je dobo od pušpeka, Dupanloup za dar katekizmuš, etak piše: „Od šteri mao ste mi poklonili Vaš katekizem, pred vsakim drugim čtenjom z velikov sladkostjov čtem edno poglavje ž njega.“

Viktor Hugo piše od dva maliva dečaka, šteriva so zasačili na kraji: „Če bi jaz meo pravico soditi teva dva dečaka, njeva bi mi po pravici lejko odgovarjala: Istina! Kradnola sva, ali ka ste pa vi včinoiti za najne düše, da bi bila bolšiva?“

Gda je bio na smrtnoj posteli pod Napoleonom III. predsednik senata Troplong Rajmund, je spregovor: „Gda se človek vnogo vči i vnogo čte, na konci svojega življenja vidi, da vu vsem tistom, ka se je včio i ka je čteo, nikaj drugo ne stalno i trdno, kak samo katekizmuš, kak Jezuš Kristuš“.

Gda je glasovitoga pisatelja Manzoni Aleksandra proso neki mladenc za knigo, štera bi ga vodila na poti življenja, njemi je darüvao katekizmuš z etimi rečmi: „To maš najbolšo knjigo, štero ti morem darüvati, ta te navči dobro živet“.

Krasni navuki so v gornji vrstaj, šteri nam vsem kažejo pot, po šteroj se moro voditi düše po kat. akciji. Igre, telovadbe, pesmi i spodobno so samo začimba, samo mali oddih, počitek, kratko razvedrilo pri v noči i vu dne trpečem notrašnjem dühovnom življenji, štero jedino je naloga kat. akcije. Düše rešiti, mladino rešiti, to je prvo!

Krivica, štera kriči.

V Jugoslaviji ma dosta inozemcov posestvo. Tü plačajo našoj državi dačo, ar je zemla naša, a doma je nišče za to ne kaštiga z novov dačov. Z drugov merov se pa meri Jugoslovanom, sinom naše domovine ne v tujini, nego doma. Brez njihove krivde njim je meja razrezala domačijo. En deo je ostao doma, drugi je prek meje. Na to nesrečo, štere so ne zakrivili, morejo drago gorplačati. Vse, ka njihova lastna zemla rodi prek meje v tujoj državi, šteroj plačajo dačo od zemle, ves te pridelek je pod kaštigo vzeti. Ta kaštiga je carina. Ma naš državlan doma nago deco, gladne stare stariše, mršavo živino. Rad bi njim pomagao, kak njim je tüdi dužen pomagati, a za to pomoč ga kaštiga lastna država. Bog njemi zapovedava, naj skrbi za svoje, država njemi tüdi to veli, srce ga na to sili, a on siromak to svojo dužnost samo tak lejko izvrši, če plača kaštigo za spunitve te zapovedi, če plača carino. Kakše protislovje! Kakša kruta razlaga zakonov je v carini! Dvakrat mora plačati vsaki falaček krüha, ki njemi zraste na lastnoj njivi v tujini, v dači za tjujo državo i v carini za svojo. Pa on ravnotak vrši dužnosti do države, kak drugi, mogoče šče bole na meji, ravnotak da vojaka za obrambo domovine, kak tisti srečen, komi meja ne presekala domačije. Pa siromaški dvovlastnik poleg nesreče, ka njemi je gospodarstvo razcepano i ka vüre i vüre zamüdi z vožnjov po carinskoj poti, li more še kaštigo plačati v carini od vsega svojega pova. To je krivica, štera ne guči ne ječi, nego bolestno kriči. Prle toga krika ne bilo. Samo zdaj, ka je prle vsegamogočna a že pokojna „Organizacija“ JNS, štera je vnogim zmešala glave, par let ladala za sebe precu dobro, samo zdaj se je porodilo te krik. A naj bi ž njov tüdi vmro. Zato že zdaj naprej postavljamo to kričečo krivico naših dvovlastnikov pred oči bodočiva našiva poslancu, da jo skušata že pred volitvami omiliti i zakonskim potom sledkar odpraviti.

Štere banovinske takse so zbrisane.

Finančni minister je vödao odredbo, štera banovinam prepove pobirati takso 1) od premoga (štajnkula), elektrike i petroleja (nafte), kak od sirovin i kak od gonilne sile, to je če gonijo kakše stroje, mašine; 2) od motornih vozil vseh vrst; 3) od sekanja drv (v šumaj se dozday pobirala ta taksa); 4) od kalcijovoga karbida, šteroga rabijo tovarne, fabrike za izdelavo kemičnih aparatov, za dobitev toplote, svetlosti i pri ribolovi.

Takse so pa navržene: na olüščeno rižo od 1 kg. 1 Din., od neodlüščena 50 par, na kavo i kakao pri 1 kg. 2 Din., pri čaji (teji) na kg. 20 Din. i na kalcijov karbid, šteri ne slüži gornjim namenom na 1 kg. 1 Din. 50 par. Vse te taksi podvržene reči se pri trgovcaj popišejo i tak navrže taksa, štero pobere država i eden deo odstopi banovinam.

Na aotomobile već nega navrženi takse, pač pa na aotobuse, šteri potnike za plačo prevažajo. Tej so pa tüdi rešeni dače na poslovni promet.

Taksa na plinsko olje se je znižala od 100 Din. na 20 Din.

Minister je tüdi znižao banovinske doklade, šteri so znašali pri nas 70%. Poleg aotomobilov je hvalevredno odpravljena tüdi taksa na potače ali bicikline i fiakere, ostanejo samo mali stroški pri občini za gorpisanje. Denok mo se pa lahko falej vozili. Samo to se bojimo, da nedo nam preveč računali. Ve mislimo, da bode konkurencu!

NEDELA.

Cvetna nedela.

Pisano je: vdaro bom pastira i razbežale bodo njegove črede; gda pa stanem, bom šo pred vami v Galilejo.

V. Iztrgaj me, Gospod hudoobnomi človeki.

O. Krivičnoga človeka me reši.

Molimo. Vsemogočni večni Bog, ki si človečemi rodi v nasledovanje poniznosti dao milost, da se je naš Zveličar včlovečo i trpo smrt na križi: daj milostno, da bomo sprijali moke njegovoga trpljenja i se z njim vdeležili vstajenja. Po istom Gospodi našem... O. Amen.

Evang. sv. Mataja vu XXI. táli.

Vu onom vremeni: Gda bi se približavao Jezus k Jeruzalemi, ino bi prišao v Bethfago k bregi Olivetanskomi: teda je poslao dva svojiva Vučenika, govoreči njima: Idita vu kašteo, šteri je pred vama; i preci najdeta somarico privezano i zerbé žnjov, odvédáta jo i pripelajta meni: i či de što vama kaj pravo, povejta, ka Gospod njé potrebuje i preci je odpústi. To je pa vse včinjeno, da bi se spunilo, ka je povedjano po proroki, govorečem: Povejte čéri Sionskoj: ovo Krao tvoj ide pokoren, sedéči na somarici i zerbéti pod bremen navajene somarice. Idoča pa Vučenika, včinita sta, kak je zapovedao njima Jezus. I pripelata sta somarico i zerbéi djala sta njidva gvant svoj na njo i njega sta gori posadila. Velika pa vnožina presterala je gvant svoj na pot: drugi so pa sekali vejke z drevja i metali so na pot: vnožina pa, štera je naprej šla i štera ga je nasledivala, kričala je, govoreča: Hožanna Sini Davidovimi! Blagosloveni, ki je prišao vu imeni Gospodnovom.

Berilo iz pisma svetoga apoštola Pavla Filipianom (2, 5—11). Bratje! Isto mišljenje naj bo v vas, ki je tudi v Kristuši Jezusi. Čeravno je bio najmre v božoj podobi, ne držao za rop, da je vednaki Bogi, nego je samoga sebe izničo, podobo hlapca vzeo na sebe, postano spodoben ljudem i bio po vunešnjosti kak človek. Ponizo se je i bio pokoren do smrti, smrti na križi. Zato ga je tudi Bog povišao i njemi dao ime, ki je nad vsemi imeni (tū poklekne), da se v imeni Jezusovom prigne vsakše koleno tej, ki so v nebesaj, na zemli i pod zemlov i da vsakši jezic prizna, da je Jezus Kristuš Gospod, v slavo Boga Oče.

Mogoče ti je že gda prišlo na pamet, kak to, da židovje neso sprijali Jezusa za oblubljenoga Odrašenika. Znali so, da pride. Že Adami ga je Bog oblubo, proroki so ga napovedali. Židovje so ga vsikdar bole želno pričakivali. A kda je prišeo, ga denok neso šteli spoznati. Zavrgli so ga, obsodili ga krivično, kak ešče nikdar nišče krivično nej bio obsojeni i so ga križali. Kak to? V denešnjem berili je odgovor. Židovje so v časi Kristušovom bili pod tihinskim, poganskim rimskim jarmom. Rimski casar, pogan, je vladao židovom, ki so že od negda bili izvoljeni narod. Morali so plačivati dačo poganskomi casari, na svojih hišaj vesiti zastavo poganskoga casara. To jih je strašno bolelo. Vej so pa oni bili edini narod, šteri je poznao pravoga Boga. Vsi drugi so bili pogani. Nje je Bog posebi odebrao za odebrani odvejte, njim je sam Bog odeberao voditele, krale. Spominao se na Mojzeša, Davida, Šalamona, spomin je Jude delao ponosne. Meli so se za več, kak drugi narodi. Druge so dol gledali.

Zdaj se pa ščista inači obrne. Močna rimska vojska je tudi Palestino spravila pod pogansko rimsko vlast. Zato so Židovje prav v tom časi najbole goreče iskali oblubljenoga Odrašenika. I to takšega, ki bo postano mogočni krao, ki bo s svojov vojskov rešo židovski narod poganske vlasti, nato bo pa šo naprej i bo vse narode premagao i spravo pod židovsko vlast. Jeruzalem postane prvo mesto na sveti, židovski narod pa prvi narod. Vsi drugi narodi bi bili njim podložni. Takšega odrašenika so oni čakali, takšega so si želeli.

Jezus njim te žele ne spuno, zato so ga nej sprijali za oblubljenoga Odrašenika. Jezus se je narodo v siromaškoj štaliči, do tresetoga leta delao v siromaškoj delavnici, tesao i žagao i zdaj začne včiti kakti oblubljeni Odrašenik. Pa nikaj nema, ne bogastva, ne vojske, ne vlasti. Kak naj on reši židove i premaga celi svet. Jezus je ščista inačiš bio, kak so ga čakali. „Ponizo se je i je bio pokoren do smrti“. Ne je iskao časti, ne

zemelske vlasti i moči. Nego včio je i v potrdjenje svojega navuka i čüde delao. To je bilo zadosta, da bi vsakši, ki je bio dobre vole, lahko spoznao, da je On zaistino Zveličar sveta. Pa človeča hamičija ga je obsodila na les križa. „Na križ z njim,“ ar je nej takši, kak si ga oni želejo. Mi smo njim močno spodobni: „Na križ z njim“, ar mi ne pústi greha, neščem Boga, ar davle 10 zapovedi i mi s tem zagrado mojo slobošćino, ar ne morem dvoriti svojoj pokvarjenoj naturi, kak bi rad. Zato vkraj z njim, na križ z njim, da potom lahko mirno živlem sladkosti toga sveta. Tak, le tak.

Židovje so čakali Odrašenika i ga šče čakajo, pa se ga nikdar ne včakajo. Nej so ga šteli spoznati, Kristuš tudi nje ne bo šteo spoznati. I tudi mi, če ga neščemo spoznati za svojega Najvišišega Gospoda i Njemi služiti, bomo od Njegazavrženivekomaj.

Te tjeden bom molo, trpo i delao vse: naj ljubljanski eucharistični kongres obilen sad obrodi.

Moje kratko mišljenje.

Gospodje! Tū vam napišem kratko, malo mišljenje, štero se guči okoli siromaškoga kmetskoga lüstva.

Siromaško kmetsko lüstvo je že do guta sito vsega obečavanja, štero se njemi obečavle vsigdar pred volitvami, a kesnej se pa na njega spoj spozabi. Pred par letmi, gda je ešče siromaški kmečki stan dosta na bolžoj stubi stao, so njemi gotovi ljudje obečavali, ka naj proba i zavüpa v nje, da bo za njega bolše. Na žalost pa je siromaški kmetski stan v hüjše stiske prišao, kak je bio. Ka je tomi zrok? Zrok je tomi to, ka se na njega samo te zmisli, gda trbej voliti. Te je dober njegov hrbet, gda trbej poroštvo (zavüpanje) dati gospodom, šteri ščejo na gospostvi ostati i so sposobni obečati vse, štero samo vga-ja siromaškomi kmeti, a včiniti pa kesnej za njega nikaj ne. Ništerni ljudje samo živjavo vso ugodnost v državi, siromaški narod pa te strašno trpi. Na britkost, ka te sramotno niske cene majo naši pridelki, se zdaj gotovi ljudje norčarijo z kmeta, ka prej naj odá svoje pridelke, če more. To pa zato, naj bi kmet verva, ka so oni nikaj ne krivi tomi, ar so takše razmere na vse okoli. Što je pa te kriv, pitamo mi te gospode? Ka mo pa te mi z našimi kmetskimi pridelki? I s kem plačamo dačo? Jeli do te oni ešče vsegli mogoči brezi naše dače obstati na gospostvi, če mi skem nemo znali plačati nje? Te prepadnejo vsi z nami vred, če do nadale tak malo skrbeli za nas. Ne mislite gospodje, ka če vi samo par ljudem bodete pomagali, ka tisti občuvajo našo drago domovino, v šteroj smo vsi deca ednoga očé i vsi nosimo bre-

B:

Rozika.

V.

Približeval se je veliki petek.

Ob takih spominih človeka spreletava čudno hrepenenje z željo nazaj v mladostne čase. In kdo more bolj nežno občutiti one nerazumljive skrivnosti svetih dni kakor ravno nedolžna otroška duša. Greh že prevali krivdo križanja na nas, ki smo grešili, a nepokvarjena otroška duša z nedolžnostjo gleda v križanega in umorjenega Kristusa.

Rozika je bila že vse dni od cvetne nedelje čudno vznemirjena. Z mamico bo šla na veliki petek molit k božjemu grobu. To so ji zatrdno obečali. Kakšen neki bo božji grob? Zakaj so umorili Kristusa in ga položili v grob, ko pa je bil Bog in je samo dobro delil. Od mamic je zvedela, da so ga ljudje umorili iz sovraštva in da je trpel zavoljo grehov. Rozika hoče, da ne bo nikdar grešila, da bo pridna in bo rada molila. Kmalu bo že znala „Zdravo Marijo“, saj jo z mamico večkrat molita. Tako lepo jutraj, ko se Rozika prebudi, Mamica naprej, ona pa ponavlja besede za mamico. Če se včasih zmoti, ni to nič tako hudega, Bog ne more tega zameriti, ko je še pa majhna,

mena? Vsi smo ednaki, zato naj tudi vsi vživemo njeno ugodnost.

Zato pa nam ne trbej samo obečavati, nego stvarno za nas včiniti vse potrebno, ne gledoč samo na čase volitve. Či ščete od naroda meti zavüpanje, dajte njemi življenje. Mislimo zato, da ednok bo prišeo čas resnoga dela, ar brezi dela nega jela i tak je vničeno vse. Nej tak gospodje, da bi te reči bile samo glüpomu dobro jutro, ar dobro delo se z dobrim plača, slabo delo se pa slabim plača.

Nemeš Vince, kmet, Tešanovci.

Ka pravite nato g. urednik?

Z neke fare so poslali na uredništvo Novin dopis, ka de v tistoj fari vüzemska boža služba po tom i

Politični pregled.

Kandidati za volitve. Prijavilo se je v celoj Jugoslaviji okoli šestjezero gospodov, ki bi radi bili poslanci, po zakoni jih pa sme biti samo 380. Ta velikanske prijava je sve-dočanstvo betega. Nikda je trbelo lo-viti poslance, tak teško je šteo što gorstopiti, zdaj de je pa trbelo dol-vezati, ka se jih nede teliko javilo. Žalostno znamenje je te broj. Vnogi gleda samo plačo poslanca, ne pa odgovornosti puno njegovo delo, kak se je negda gledalo.

Kandidati pri nas. V lendavskom srezu so se poleg našega kandidata g. dr. Klara tudi javili, kak smo že poročali, na Jevtičovoj listi g. Seči i g. Hajdinjak. Na dr. Mačekovoj listi se je pa javo dr. Odič iz Čakovca i Kūhar Alojz iz Ižekovec. Te zadnji zdaj, gda to pišemo, ne vemo, če je sprejeti od dr. Mačka, ali pa ne. Na dr. Mačkovo listo se je javo tudi g. Šiftar Geza, bivši poslanec Slovenske lüdske stranke v sobočkom srezu, ki stanuje zdaj v Lendavi. V sobočkom srezu je vse razk-lano. Prvi kandidati so odstopili. Na Jevtičovoj listi se je prijavo g. Vesenj-ak Ivan, bivši minister. Zdaj se pa prijavo g. Antauer Eugen, šolski uprave-iteo na Tišini, za njegovo namest-nika pa g. Vezer Geza poštar i gos-tilničar z Martjanec. Na listi dr. Mačka se je pa prijavo g. Pavlič Alojz, bivši katehet na sobočkoj gimnaziji i Ta-lánji Franc, gostilničar z G. Radgone.

Vnogo je pozvanih, odebranih pa bo malo.

Vzhodna pogodba. Bolševiki v Rusiji so v škripčaj. Sovraži je lüdstvo doma, odzvüna pa cilajo na nje druge države, v Aziji Japonska, v Europi pa Nemčija združena z Polskov. Naj si odpomorejo, so se ponižali i prosili sprejem v društvo Zveze narodov. Tū so zmagali. Ali to jih še ne reši, ar vidijo razklanost, slabost i nepravičnost ravno v tom društvi, štero bi

tom redi. Tak je tisti nikak to poslao lani i letos. Novine toga dopisa ne so objavile. Kršćanski list zna, ka cerkveni red ma pravico objavlati ravniteo cerkve, dühovnik, ne pa drugi. Nišče drugi. Če pa te drugi kaj šče v cerkvi, naj se zglati pri svojem dühnom pastiri. Jeli takši farniki, ki lažliva poročila pošlajajo listam, delajajo to z gorečnosti? Jaz mislim, da z gorečnosti, nego ne bože, nego peklenske. Ar samo pe-keo se veseli nemiri vu fari i laž-livim poročilom. Ka pravite na to g. urednik?

moglo slabe braniti proti močnim. A dela se pa naopak. Zmislili so si zato edno drugo rešilno sredstvo v tak zvanom vshodnoj pogodbi ali v vshodnom pakti. Vshodna pogodba bi vezala države, ki so na shodi vküp, ka bi se branile. Vodila bi te države Rusija, ki je največša država na shodi. I proti vsem nečlovečim krivicam, štere so bolševiki včinito, proti vsem milijonskim vmorom, štere so dopri-nesli, proti vsemi divjaštvi, z šterim so cerkvi spodri, dühovščino spok-lali, vero odpravili, so se vendar naj-šle države, štere so stopile na bolše-viško djalino i se pogajale z njimi za vshodno pogodbo. Anglija, naj si ob-čuva hrbet proti Rusiji v Indiji, v svo-joj največšoj i najbogatejšoj naselbini, je vzela na sebe vlogo mašetare i poslala svojega velikoga državnika lorda Edena v Moskvo k bolševikom, v Varšavo k Polakom, v Prago k Čehom, najprle pa v Berlin k Nemcom, naj bi po dogovori z Francozi vse te države zvezala v edno pogodbo. A ne se njej posrečilo. V Stresi, na talijan-skoj zemli, so prišli ešče ednok vküp zastopniki evropskih velesil 11. aprila, a da mira neso prinesli, je gotovo. To pa zato, ar delajajo vse brez Boga, ki je vladar mirü.

Nemčija. Proti predpisom kon-kordata s sv. Stolicov zapirajo v Nem-čiji kat. verske šole i pleni policija odredbe višje cerkvene oblasti.

Amerika. Amerikanska zbornica s senatom je sprejela proračun, šteri samo za orožje določi letno 402 mil-jonov dolarov alidvajs etijezer milijonov dinarov. Lepo se pripravljamo za mir. To grozno oborožavanje z edne strani i teliko drkanja na vse strani za stal-len mir na drugoj strani, se človeki vidi, kak da bi svet odnoro. Pa je, zato ka nešče znati za Boga.

Kandidati jugos. narodne (Hodžero-ve) stranke so: v lendavskom srezu Gašpa-rič Stefan od Lipe, v sobočkom pa Jošar Janoš z Lucove. Svetislav Hodžera je bio tisti, ki je med prvimi podpisao predlog, naj se Cerkev loči od države i naj se redovniki preženejo.

Ko bo večja, bo že prav znala. Mamici ne sme to delati skrbi, saj ima Rozika trdno voljo, se dobro naučiti, ko bo pač mogla.

Kdo bi se pa ne spomnil na Boga, ko se takole jutraj prebudi in je zunaj tak lep sončni pomladni dan, ki ga je Bog poslal. Zdi se, kakor da bo vse kar hipoma ozelenelo in najbrž tudi kmalu, ko prve rožice že tako cveto, Rozika jih je že trgala. Popoldne, ko ves mraz izgine, kadar ni oblačno, kar navadno ni, in samo sonce obilno razsipava svoje tople žarke, gresta večkrat Rozika in mamica ali pa Rozika sama z drugimi otroci ven do gozdiča in travnikov, saj to ni daleč, in tam je že mnogo rožic. Rozika bi se najrajši sezula, tako vroče je že, pa mamici to ni povolji, zato ne sme, ker bi se mogoče prehladila.

Toda te rožice! Kdo bi se pa ne veselil! Tako majhne so in tako lepo prijazno cvetejo, kakor bi gledale neštevilno lepih živih oči iz zemlje, kako se smehljajo! Rozika skače od ene do druge, se ji čudi in jo poboža ali katero lepo utrga; najrajši bivse potrgala in iz radostne razigranosti bogvekal naredila z njimi. Toda ne sme. Rožice cvetejo v božjo slavo in žalostno bi bilo, če bi ne bilo rožic, ki bi cvetele. Kaj vse taki

stari ljudje vedo kakor na priliko mamica! Kaj bi bilo, če takih ljudi ne bi bilo na svetu, otroci bi najbrž vse rožice potrgali. Kdo bi si mogel kaj takega misliti!

Veliki petek. Najsvetejši dan. Kristus je opravil veliko zadostilno daritev zavoljo grehov človeštva raz-žaljenemu Očetu. To je bil največji dogodek za človeštvo, ki je po dolgih letih pregnanstva spet prišlo v spravo s Stvarnikom Očetom.

Dobri ljudje so zato hvaležni Bogu in molijo Kristusa v grobu.

Za Roziko je to nekaj izrednega. Z mamico pojdeto molit. Za tako priliko se je treba lepo napraviti. Mama jo je že umila in počesala, to sicer ni prijetno, toda mora biti, Rozika hoče biti snažna, ko bo šla k božjemu grobu, kakor se spodobi. Pravzaprav bi že lahko šli, saj je že gotova, a mamica še ni. Oh kako je težko čakati! To bo že neznosno: „Oh kako dolgo ni mamice!“ „Potrpi in počakaj! Zdaj se ne smeš jeziti, ko greš v cerkev!“ Rozika se malo pomiri, a jo le draži to čakanje, kar cepetala bi z nogami, pa se ne spodobu. To je hudo.

Vendar je konec čakanja. Rozika se oddahne, zdaj pojdeto. Mama jo še opominja:

Sv. Oča so glas zdignoli proti bojni.

Zdaj, gda svet ma milijone i milijone ljudi lačnih, nagih, zapuščenih, milijarde troši za kovanje orožja, z šterim bi vničila edna država drugo. Sv. Oča so povedali, ka če bi zdaj štera država začela bojno, ne bi se vničo samo eden ali drugi narod, nego veliki del vsega človečega roda. Nadale so eto pravili: „I če bi zaistino što šteo to gnusno hūdobjo včiniti, potem prosimo Boga, naj odvrne to nevarnost, od štere sami mislimo, da se ne bo zgodila, i da se ne sme zgoditi, pa z pobitim srcom obračamo k Bogi svojo prošnjo, naj osramoti i razprši narode, šteri ščejo bojno. Mi smo osvedočeni, da nišče ne bo meo predrznosti, da bi izzvao novo bojno.“ - Z žalostnim srcom Kristušovoga namestnika se združimo i posebno pred Najsvetejšim v cerkvi molimo večkrat za blaženi mir.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Beltinci. Pojasnilo k notici v Vašem listi z dne 3. februara 1935. šte. 5. Istina je, ka je ne samo eden starešina, liki šest starešin je zdignolo pejneze, šteri so bili namenjeni za sirmake, to je pa tudi istina, ka je tiste pejneze nej zdigno i ponučao za sebe, liki je dao ta siromakom. Svaja je bila samo zatogavolo, ka bi prej inači mogeo talati, ka so prej nej vsi dobili. To je pa žmetno razsoditi, zato ka je penez bilo malo, siromaštva je pa dosta. (Samo na ednoga bila pritožba. Vr.)

Glede agrarne zemle so uradni akti, da je Medvešček dobo zemlo. To znamo vsi, šteri smo akt šteli, za dodelitev te zemle so citirani vsefelé paragrafi, te de pa vendar že prav; mi smo kmetovje v občinskem odbori pa nej fiškališje, pa se nemremo štükati s paragrafi, to nam lahko verjete.

Smo napravili pritožbo, pa so nam vučeni gospodje hvala Bogi dopovedali, kak je prav, zdaj si pa več s pritožbami ne vemo pomagati. Smo pač motikarje, pa ne paragrafarje, na to drugo se pa drugi bole razmijo. Sedemdeset podpisov smo predložili, z ednov sirmaskov prošnjov, gde se nad trideset ljudi joče za izgublene parcelice, pa se ovi podpisani ž njimi jočejo, pa se joče cela občina za te sirmake med sirmaki. Lejko do skuze pomagale; znate ljudje, gvüšno de valalo, zato ka či se na paragrafe ne razmimo, se pa razmimo na jokanje! Kak se nej razmili, či pa vsaki den jočemo!! (Kak britko žalostno je to!)

V rešenji smo dobili čarno na belom, ka zakon guči za Medveščeka: „Šest let je služo na veleposestvi Zichy, pa njemi ide odškodnina, pa ešče zadosta velka. Zakon je zakon.“ (Pri Gradi so služili naši ljudje vnoga leta, pa njim nejde. Sramota, Vr.) Samo ka je delo takše, ka je gospod služo na veleposestvi, pa so njemi občinski sirmaki dali odškodnino.

„Lepo se obnašaj, Rozika! In molil!“

Pa kdo bi zdaj to poslušal. Molila bo že, to je sklenila, ker ima rada Jezusa. Samo da že gresta!

Božji grob — svet spomin. Ljudje, ki prihajajo molit in ki že odhajajo, so polni svetega spoštovanja. Spomin na Jezusovo smrt jim sega globoko v duše. Sklonjeni stopajo ljudje počasi in tiho po cerkvi, kakor da nosijo težo grehov na svojih ramah, na prsi se trkajo in križanega Kristusa prosijo odpuščanja.

Prišli sta tudi Rozika in mamica. Svet strah se ju je polastil, ko sta vstopili in se pokropili z blagoslovljeno vodo pri cerkvenih dverih. Kako skrivnostno je vse, človeka kar prevzame. Rozika se drži mamičine roke, da se ne bi izgubila med ljudmi. Nekoliko zaostaja, ker opazuje ljudi, ki so tako skrivnostni v molčeči cerkvi! Le koraki odmevajo nekam votlo in njih odmev se izgublja nekje visoko ob stropu. Kako visoka je cerkev, kdo bi mogel tako visoko!

Spredaj nekje je zajokal otrok; kako grdo se dere. Mati ga teši in hiti z njim iz cerkve. Tako čudno je to videti; Rozika bi se skoraj spozačila in se zasmejala, toda ne spodbodi se.

Od nekšega nikaka nas pitate. Mi smo li mislili, pa mislili, što bi mogeo po privatni potaj oditi. Tak skrivma. G. poslanec bi zadosta močen bio zato, da pa je poslanec siromak na premoženji, pa bogat na deci. V toj točki ste gvüšno nej njemi nasprotnik. Tü mi tudi nej.

Visoko spoštuvani gospod, ešče banski svetnik bi bio nekšo takšo formo. Či toga mislite mogoče? Priporočamo vam, ka se v njegove načrte ne mešate. Kak je tisto? Pri Filipih se vidimo! Njega nam pustite, sami se ga ne lotite, kda ga pri priliki primemo, te nam prosim pomagajte. Kak je gospod minister Kojič pravo, da vendar to v jesen. (5. maja. Vr.)

V gostilni Koblencer se je te gospod pohvalo pred ednim, ka je prej njegova pritožba bila samo formalnost, ka je pisao edno „privatno pismec“ na (tak!) pa je že rešeno. Te smo pa tak že vó z vode, či je rešeno, ali pa pogašeno, ali obisnolo ali kak je rešeno, toga je nej pravo.

Nam starim politikušom se jako dopadne, ka ste šče nej pozabili na na nekdašnji „Néppárt“. Kak se fajm čüje slovenski, ka prej nej „mézes madzag“, liki medeni motvoz. Čüjte gospod urednik, kak se pa „husos fazék“ po slovenskom pravi? (Porcija mastne pečenke, ka se doj po bradi cedi. Vr.)

Tisto velko böltinsko spravišče je nej ravno preveč velko bilo. Tak vam je najprle bilo, kak se v svetom pismi šté, ka je prej Gospod napravo goščenje, pa so pozvani nej prišli. Najbrž je povablene zéblo. Te pa so prišli, kak je v svetom pismi že napisano, ka prej plantavi pa slepi, eden z lžakovec zablodnjeni. (Či ste dober paster, ga ite iskat, ka je od Vas vkraj zablodo. Siromak je šo iskat bogši pašnik, pa znate kak je. Ne ravno za sebe, samo za druge tudi.)

Pač resan, dobro ka ste me spotili, ka od böltinskoga spravišča mammo guč. Gospod poslanec je prečteo svoja povabila, pa tiste svetopisemske odgovore. Konstatirao je, ka je zima, pa povablene zebe priti.

Povedao je, ka smo Prekmurci prej zapostavljeni i to največ zatogavolo, ka smo prej denuncirani pri višji oblastaj. Te je pa stano eden slepi z lžakovec, pa je pravo, ka mi nevejmo, či smo denuncirani, ka to g. poslanec bole zna, pač pa čütimo nekšo mrzloto do nas.

Pa nas ta mrzlota bolij, zato ka smo se vroče oklepali matere Jugoslavije, zdaj jo pa samo skrivoma ljubimo pa se bojimo za njo, ka jo nebi drugi zvodili od nas. Pa se bojimo mrzloti i nas boli. Bi radi, či nišče ne bi spake delao med nami i našov materjov. Ka se spaka dela, so pa nej telko zvuški krivi, zato ka so nam nikaj ne mogli. Samo to je, kak je najpre te slepi z lžakovec pravo, ka

Zdaj je že dobro; mati je odnesla otroka ven, joka ni več slišati, preglušilo ga je škripanje cerkvenih vrat.

Nenadoma se je Rozika vsa preplašena stisnila k mamiči. Ustrašila se je štirih, tako čudno opravljenih mož, ki stojijo pred vhodom, kamor hodijo ljudje. Pokriti so in tako hudo gledajo; kaj delajo tu? Oli koga čakajo, da ga primejo? Vendar se ne premaknejo, trdo stojijo, samo srepe gledajo. To morajo biti strašni ljudje.

Rozika se ne more premagati: „Mamica, kdo so ti?“

„To so vojaki, ki stražijo Kristusa v grobu.“

Čudno. Zakaj neki stražijo? Kaj se jih ljudje nič ne bojijo, ko tako mirno hodijo, mirno, kakor da jih niti ne bi videli. Rozikine oči se ne morejo ločiti od teh mož.

No, zdaj bi skoraj padla. Mamičina roka jo je potegnila za seboj in je vzdrknila za celo stopnico navzdol.

Tako temno je, skoraj ne bi nič videla. Ljudje klečijo in molijo, eni prihajajo, drugi odhajajo in se zadevajo ob noge klečečih.

Spredaj se vse vprek blešči, Ro-

so denuncijanti, ogrizavci našega prekmurskoga ljudstva med nami, med Prekmurcami samimi. To so tisti, šteri našo mater Jugoslavijo ščejo zvoditi, ka bi nej vso svojo deco rada mela, liki samo tiste, znate štere, tiste ove! To je naša Prekmurska bolečina, naši ogrizavci. Zato pa ne trbe nikšega društva ustanavlati, mi sami se moremo pobokšati, šteri smo ne dobri. To moremo znati, ka nemre samo edno dete hoditi v čeber po meso pa po zabio, či je čeber cele hiže.

Ne zamerte, ka se je naš odgovor tak naduzi zavlekeo. Je že tak, ka je pitati navadno leži, kak odgovarjati. — *Vaš naglejivač, šteri se boji, ka bi ga po glavi što vdaro, gda bi se pelao na biciklini od tetice, v noči, po cesti.*

Pojasnilo. V 12. šte. Novin pod naslovom „Črensovci“ se graja kričanje po večeraj zdaj v posti. Te opomin si vsaki pravi krščenik k srci vzeme, ar je to dužnost krščanskoga lista, da kara, krščenika pa, da karanje gor vzeme. Jezuš tak zapovedava. Nema pa nišče pravice, da bi tü na kakšo določeno osebo mislo. Dečki hodijo z edne vesi v drugo, se derejo po noči, ne vemo pa što so i z štere vesi so, a neso z Črensovec. To smo pisali. Naj nišče ne dela zato krivice g. Klepec Juliji, trgovci v Črensovcih, ar je tü ne od njega guč. — Vrednik.

Na podporo naših listov je posloao g. Kerec Franc, voditeo posredovalnice za delo v Soboti 15 Din., Šprager Milan iz Canade en dolar, Horvat Alojz, Plenis Trevice, Francija, 10 Din. Za Dom sv. Frančiška je pa posloao 15 Din. Bog plačaj.

Sobota. Vmro je pri nas na plüčnici, štero je dobo po influenzi g. dr. Vesnik Slavko, odvetnik. Pokojni je bio prvi fiškališ, ki je z Preka prišo k nam. Naš kraj je pa že kak dijak tudi prepotüvao i je bio z pokojnim Edšidom, upravnikom Novin, v jako dobrom poznanstvi. Molimo za njegovo düšo.

Z biciklina je spadno Bajalo Risto, orožniški povelnik z Püconec tak nesrečno v Bodoncih, da si poškodbe mora v sobočkoj bolnišnici vračiti.

G. ban, dr. D. Puc 11. aprila obiskao naš kraj.

Odrančarom na znanje! Tisti Odrančarje, ki so se javili pri zadrugi v Črensovcih, ka bi vzeli senožeti v G. Mihalovcih, naj pridejo 15. aprila v Črensovec k vodstvi zadruge, kje dobijo potrebna pojasnila.

Črensovci. Naš materinski den je bio lepo obiskan. Jako pametno je bilo, da je za deco bio posebi. Govoro je za starejše g. Bejek Janoš, kaplan. Pri drugoj priliki bi pa želeli, da par pesmi bo tudi od mater, ar zdaj niedne ne bilo. Potem bi želeli, da bi starejša mladina nastopila z nekim darom za svoje matere. Pravimo edna lepa četa mladencov, ki bi

zika ne more od začetka ničesar razločiti, šele polagoma se oko privadi. Zgoraj gorijo sveče in polno rož je tam. Malo nižje je nekaj lepega, kako žarijo tiste raznobarne krogle, rdeče, zelene, svetle, modre, vijoličaste, rumeno oranžne in Bogve kakšne vse. Rozika bi hotela bliže, ker vsega ne more videti, ljudje ji zastavijo pogled, venomer mora iskati med njimi, da more videti do spredaj. Ljudje se rinejo naprej, mečejo drobiž na rdečo preprogo in poljubljajo Kristusove rane.

Roziki je vroče, ko je toliko ljudi tam. Tedaj se ozre na klečečo mamicico in sama zdrkne na kolena. Pravzaprav bi morala moliti. Sklene roke in naredi pobožen obraz. Glej, kako molijo belo oblečene dekleta ob straneh v klopi. Kako, ali so ves dan tu in vedno molijo? Tako mirne obraze imajo in roke sklenjene. In spredaj dva ministranta, ta dva lahko vse vidita, ker ni nihče pred njima. Kako srečna sta, da vse vidita.

Rozika bi še rada gledala, toda ni mogoče več, zelo je vroče in ljudi vedno več. Morata iti.

Pa glej, zdaj je v vsej cerkvi polno tistih lepih kroglic, ki neprestano semtertja skačejo.

(Dale)

sv. obhajilo darüvala za nje i bi ta ista to svojo lübezen tudi jasno po vedala pri proslavi.

Velika Polana. Novine so prejšnja leta jako dosta pisale, da moramo skrbeti za lepoto naših vesnic v Slov. Krajini. To je v prvij vrsti za dobre ceste, lepe ograçeke pred hižov z rožami i s kakšimi drugimi lepimi nasadi kre hiš, z jaličami itd. Mi smo pa v Polani, žali Bog, zadnja leta v nešterih stvarih jako nazadüvali. Za volo cest pred cerkvov i šolov smo morali slišati opomin s predgance, da de trbelo kamen navoziti, ar, če že mammo lepo novo cerkev, je tudi škoda, ka bi se blato v njo nosilo. Za cerkvijov pa moramo tudi skrbeti za lepoto šole. Nekak je lanskó leto v novinaj pisao, ka izide delo velkoga pokojnika g. Sakoviča v Polani. Škoda, ka šče to do zdaj ne prišlo, zato, ka bi se tam gvüšno pisalo, kelko so se g. Sakovič trüdili za lepoto naše šole, potli pa pri zidanji naše nove cerkve. Kda je bila naša šola zozidana, je nej bilo nikaj okoli nje nasajenoga, je tak vó vidila kak kakša kasarna. Tü je tudi bila prva reč g. Sakoviča, ka se naj kre šole nasadijo mali jaliči i to se je tudi zgodilo. Tej jaliči so pa dugo nej nikam mogli z svojov rastjov, zato ka je zemla jako kamena. Pred kakšimi 6 leti so se pa tej jaliči jako lepo razvili i so že zrasli skoro do sred šole, če ne bole. Vsakši, ki je prišo k nam v Polano, si je najprle ogledno našo cerkev pa šolo; i to je tudi istina, ka se je oboje vsakomi povidilo. Cerkev je itak navdse lepa, šola pa tudi posebno s svojimi lepimi jaliči, ki so njoj zaistino jako lepo lice delali, posebno od vzhodne strani. Na žalost pa moramo povedati zdaj, ka so nam naša deca pravila, ka je nekak pred kratkim dao z decov to lepo jaličovje dol posekati i naša škola je pali tak kak kasarna, kak je bila v začetki, dokeč so nej g. Sakovič dali jaličovje zasaditi. Edno se nam pa resan čüdno vidi, ka se nad tem delom ešče naša deca zgrajajo. Jako bi radi znali, če je te, što je to dao napraviti, včino to v svojoj ali pa v čidoj drugoj voli. Prosilil bi krajev. šol. odbor, či on nej meo pri tom deli nikše odločitve, da ostro nastopi proti tomi deli, zato ka se takšega drevja, ne da v par letaj v Polani nazaj spraviti. Zato ka če bomo dali drevje doli sekati, ka davle lepo lice Polani, de vsakši lejko pravo, ka smo zaednok jako globoko spadnoli. — *Opazovalec.*

Zahvala. Gospod Bejek Janoš, črensovski kaplan je v „Slovinci“ apr. 3. popravu pomoto, ki se je marca 23. objavila gledoč na število Novin v črensovskoj fari. Za dobroto se njemi zahvalimo. — Novine.

Tišina. Prostovolna gasilska četa na Tišini, vprizori na Cvetno nedelo i Veliki petek popoldnevi ob 3 vöri na dvorišči g. Rehn Janoša na Tišini krasno dramo Kristušovoga trpleñja v „Času obiskanja“. Vse prijatelje gasilcov i ljubitele iger najprisrčnej vabi — Odbor.

Melinci. Pri nas se je razneseo glas, ka je g. Hajdinjak, bivši poslanec izposlovaog Regulacijö Müre. Na te glas so nešterni začeli piti, se zna na porgo, drugi pa posojila jemati. Istina je pa ta, da naša krajina i Štajerska do Drave nikaj ne dobita, samo en del kre Drave, največ pa bivša Kranjska. Gospod dr. Klar, naš kandidat je že protestirao pri g. bani proti toj krivici. I če kaj dosegnemo, na njegovo prošnjo dosegnemo. Prle gda bi se trbelo brigati za porazdelitev te letošnje podpore, nišče ne se je pobrigao, ki bi dužen bio se pobrigati. Tak je istina.

Tretjerednikom i vsem ljubitelom siromakov. Na Cvetno nedelo po navuki, ob 3 popoldnevi pridite v Naš Dom v Črensovcih, gde obdržimo letni tretjeredniški kongres, to je obračunamo nabiranje na Dom sv. Frančiška za l. 1934. — Odbor.

Sportni klub v Lendavi si dela prostor za igrišče. Občina njemi je odstopila prostor pri živinskem placu, šteroga zdaj že planirajo.

Beltinci. Podružnica sadjarskoga i vrtn. društva je 7. apr. pokazala svojim kotrigam i drugim kmetovalcom pripravo za škropljenje sadnoga drevja.

Kak se je pisalo od Štrigove pod Madjari?

Preteklost, sedanost in bodočnost Štrigove.

III.

Narod je veren. Madžarskemu pokretu ne nasprotuje, celo rad poslušaj madžarsko besedo. Je marljiv, delaven in skromen v vsem. To so osnovne točke, na katere mora zidati svoje delo vodilna inteligenca v Štrigovi. Za svoj cilj naj imajo pred očmi: Štrigova mora postati v prosvetnem in gospodarskem oziru vzgled celemu gornjemu Medžimurju.

Da se pa to doseže, je treba pred vsem urediti cerkvene in šolske zadeve. Ker je cerkev premajhna, gre vsako nedeljo veliko ljudi k službi božji v sosedni Ljutomer. Ljudi je treba na vsak način od tega odvrti! Tam ne samo da poslušajo besedo božjo, nego tudi kupujejo in prihajajo v stik s tistimi, ki so našemu madžarskemu duhu nasprotni. Tega ne smemo dovoliti. Komur je pri srcu prosvetna in gmotna sreča Medžimurcev, ta si mora prizadevati, da ostane Medžimurje neodvisno in brez vsakega tujega vpliva. Zato bi pa trebalo namesto sedanje tesne cerkve, postaviti drugo, res veliko in veličastno.

Za novo šolo so se že storili potrebni koraki. Zato trdno upamo, da se bo kmalu pričelo z delom. Potem naši otroci ne bodo več hodili v štajerske šole, ampak sem v našo, kjer se bodo naučili madžarskega jezika in madžarske kulture. Ako bomo imeli večjo šolo, bo prišlo več učnih moči. V tem bo pa še druga vesela posledica, da se namreč poveča število ljudskih voditeljev.

Štrigova je vložila prošnjo za telefonsko postajo. Žal, da že več let čaka rešitve ta zadeva. In vendar bi ta napredek zelo veliko pripomogel k splošnemu razvoju. Ravnotako je obtičal tudi načrt za olupševalno društvo. Bilo bi jako potrebno in bi imelo lepo delovanje.

Ako bo Štrigova dobila lepo novo cerkev in šolo, ako narase število učiteljev in drugih, sposobnih za vodstvo, ako se utrdi mladinsko društvo vsaj za zimski čas in končno, ako dobimo telefon, tedaj bodo dani vsi pogoji za to, da Štrigova postane res važno kulturno središče gornjega Medžimurja. In za vse to je tudi skrajna sila, ker smo ob štajerski meji.

Kar se še posebej tiče gospodarskega razvoja, povdarjam zopet, da je neobhodno potreben telefon.

Potrebno je tudi, da se združi obrt za postavljanje hiš iz lesa in ilovice, da se ista vodi po neki do-

ložbi in se dela za njo reklama. Za dekleta bi trebalo ustanoviti tečaje za pletenje, ker bi z veseljem nadaljevale, kar so se v šoli naučile.

Želeti je, da male obrtnike vodijo in zastopajo za to sposobni ljudje.

Preteklost je bila viharna, sedanost ni zadovoljiva, bodočnost je lepa. — Tak je pisal v listi „Muraköz és vidéke“, učiteo Imre, leta 1912 pred svetovnov bojnov. Človek se more lušno nasmejati, gda vidi, ka so vsi stari načrti splavali po Müri. Štrigovčarje, ne samo, ka hodijo v Lotmerk, ka se njim je branilo, nego celo pod Lotmerk spadajo. Pač zgodovina čeravno kesno, a ednok vendar vse krivice popravi.

Uspeh vinskega sejma in razstave v Ljutomeru.

Podružnica Vinarskega društva v Ljutomeru je priredila dne 12. marca t. l. krasno uspelo vinsko razstavo in vinski sejem v kavarni g. Resnika. Že pri otvoritvi je bila prostorna dvorana polna domačih in tujih gostov. Predsednik g. Zemljčič Fric je ob 9. uri otvoril vinsko razstavo, pozdravil navzoče imenom, g. sreskega načelnika Dr. Farčnika, kot zastopnika g. bana in podbana, nadalje g. šefa kmet. oddelka ing. Trampuža, g. ing. Gorjupa, g. Gombača, g. Zabavnika, g. župana Kuhariča in vse kmetijske strokovnjake. Gosp. sreski načelnik je v imenu g. bana vse prisrčno pozdravil in naglašal upanje, da težave v vinogradništvu ne bodo trajale dolgo, da je torej treba vstrajati. S tem, da je razstavljeno nad 160 vzorcev vina, je dokazana zavednost vinogradnikov. Gosp. župan Kuharič je pozdravil v imenu mestne občine vse navzoče in želel prireditvi vsestranski lep uspeh. Gosp. predsednik Zemljčič je naglašal sloves ljutomerskega vina. Ob tej priliki izražamo udanostni pozdrav Nj. Vel. kralju Petru II. s skupnim klicem: Živijo! Gosp. ing. Gorjup je v dalj-

šem poučnem govoru pohvalil korist vinske razstave, ki je nekaka praktična šola za vinogradnike. Omenja, da je obseg naših vinogradnikov ca. 24000 ha., a pridelek je bil lani le 7,5 hl. do 10 hl. na ha. Letos se obeta mnogo boljše vinska letina. Priporočal je pravo izbiro trt, da si ustvarimo naše enotne tipe vina. Končno je opozoril na dve novi in nevarni trtni bolezni in sicer na arikanozo ali pršico in bolezen stržena. Po govorih se je potem na otvorjeni razstavi pričela poizkušnja vina. Točilke in točilci so imeli celi dan do 7. ure. zvečer obilo posla s postrežbo gostom. Z vsakim vlakom je prišla truma obiskovalcev, med temi je bilo tudi zelo mnogo inozemcev. Prodano je bilo mnogo vina po 7, 7,50 in 8 Din za liter. Splošna sodba je bila, da toliko kupcij ni bilo sklenjeno na vinski razstavi že par let. Računa se na 500 hl. prodanega vina. Kupci so pokupili po največ sladka vina. Ker je letošnje vino zelo dobro, je to vplivalo tudi na veselo razpoloženje. Razstava je dosegla popoln uspeh v praktičnem in gospodarskem oziru. Ker je bila razstava tudi vsestransko poučna, so se udeleženci zelo pohvalno izražali o prireditvi in bodrili prireditelje, da vsako leto priredijo tak vinogradniški praznik. Pripomniti je treba, da je tudi letos vso razstavljeno vino že prejšnji dan ocenila komisija strokovnjakov in bode lepo število razstavljalcev odlikovanih z lepo priznanico. Za diplomato to leto ni zaproseno, ker nam kmetijsko ministerstvo še ni doposlalo diplom za lansko razstavo, kakor je bilo obljubljeno. Podpora je naklonila Kr. banska uprava, Sresko kmetijska odbora v Ljutomeru in v Ptujju ter Okrajna posojilnica v Ljutomeru. Obljubljena je pa tudi podpora od Združenja trgovcev v Ljutomeru. Za vse te zneske najlepša hvala.

Zahvaljujemo pa se tudi vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k lepemu uspehu vinske razstave.

O d b o r .

Banque S. Baruch et Cie, 11, Rue Auber 11, PARIS — 9e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu Vrši vse bančne posle najkvalitetneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Hollandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24—20

Preje trg Svobode, sedaj Vetrinjska ul. št. 30.

SE MENA
vsakovrstna kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, posebno pa za P E S O neprekosljive kakovosti in kaljivosti Vam priporoča v nakup staroznana trvdka M. BERDAJS
Ustanovljena 1869. M A R I B O R Tel. 23—51 (interur.)
C E N I K I N A R A Z P O L A G O I

zagrinjala so se sumljivo gibala na okni, — vse je kazalo, ka me vidijo, ali neščejo opaziti. Vse je kazalo, ka je pot do slavnoga predsednika šolskega stolca, zapreta. Med tem je čarna zverina navdušeno lajala okoli mene, napadala zdaj od naprej, zdaj od strani i kda sem jo zadeo z nosom svojih novih, ali več ne čistih punčulov med mršava rebra, te je navdušeni čuvaj Čordašove hiže prestrašeno zacvilo i se skrio med kukorščice za štalami.

Tak sem prišeo do dvér, potem v komaj razsvetljeni preklet, iz prekleti pa po dobroj sreči v sobo, gde so domači mirno i nežužno vživali dobrote domače sklede.

„Hvalen bodi Jezuš Kristuš.“
Nišče ne odgovori.

„Gospodara iščem.“
„Zakaj bi ga iskali, ve se je ne zgübo“, je zamrmrao nikak za pečjov. Moj razžaljeni krčmar . . .

„Ja gospod, vi ste pa lekaj skoz dimnik prišli v to sobo,“ mi je vujšlo začudenje.

Rad bi dale tudi povedao svoje, pa prekino me je gospodar hiže, slavni predsednik šolskega stolca.

Dugovati brez kaputa, samo v prusleki sedeč, je odložo plehnato žlico i me postrani gledao.

„Vi ste predsednik, gospod Čardáš?“

„Tak mi pravijo“.

Pri stoli sedeči so nemoteno potaplali žlice v jelo.

„Rad bi zvedo to i ono, kak je pri vašoj šoli.“

Gospod predsednik se je zdigno s klopi i s trüdnimi, počasnimi koraki prišeo bliže.

„To lejko zvejo.“

„Kak bi bilo zavolo hrane, če bi prišeo k vam za vučitelja?“

„V krčmi se morate pogoditi.“

„Gospod upraviteo me ne vzeme na hrano?“

„Pri nas upravitelova žena küha. Upraviteo se ne spozna v toj umetnosti.“

„Ve ne mislim tak, ka bi upraviteo kühao. On je vendar gospodar.“

Oča krčmar je zino zdaj svoje: „Lejko se oženite, pa mate sami svojo hrano.“

„Ne mislim na ženitev.“

Vertinja je zbrisala s küklom fürtoja stolec i mi ponüdila, naj sedem.

„Hvala, ne motim rad ljudi pri jeli . . .“

Moja šolska vučenost je odpovedala na celoj črti. Kak nerodno dete sem stao sred sobe i onemoglo gledao, kak pasejo na meni radovednost nenaklonjene kmečke oči. Samo vö iz te hiže, se je rodila v meni tiha miseo i na pot gladke rešitve sem najšeo, kda je gospod Čardáš, slavni predsednik šolskega stolca, oblekeo kaput, nastavo pipo i spüsto v zrak

nikelko ostrih oblakov.

„Bi prišli z menov v šolo, k upraviteli?“

„Lejko“. Krčmar je samo z očmi kimao, naj se pripravi na odhod.

Tak smo prišli srečno iz „prijazne hiže“ gospoda predsednika i šli tihi, kak sprevodniki do šole.

Gospa upravitelova nas je sprejela v vidnoj zadregi. Mene bi že rada spravila v sobo, ali blatni škornji spremljalcev so jo opominali, ka to ne bi bilo priporočljivo. V kühinji smo sedeli vsi trije, gospod predsednik pa je razlagao:

„To bi bio naš novi vučiteo“.

Krčmar je nadalüvao:

„Ne potrebüje hrane. Dozidati njemi moramo novo stanovanje. Oženi se i sam bo skrbo za hrano.“

Med tem je prišeo gospod upraviteo, mož najlepših let, lepoga, pametnoga obraza. Vlüdno me je pozdravo, pitao, če sem ešče brez zajtrka i spitavao, kak kaj živemo v Lendavi.

Vse je kazalo, ka ne v krčmi, v šoli bi mogeo začnoti obisk. Bog pomagaj, pokvarjeno je vse, tü samo sreča pomaga.

„Gospod tovariš, povejte mi odkrito, mate že resnoga kandidata?“

Mož me je pogledao, prijazno, vlüdno, ali očitajoče, rekoč: „Mladenec, od mene pitaš, če mam kandidata? Moraš znati, ka ne jaz, tej drugi majo

PREKOSNICE.

Žena: Moj Bog, da sem trüdna. Celi den sem šivala.

Mož: Ali šivanje je ne delo. Moj prijateo je pravo, ka pri ženskaj je šivanje telko, kak pri moškaj füčkanje.

Žena: Tak, te pa to máš Frančekove hlače, pa süčkaj na njé tri krpe.

*

Mož (po sprevodi svoje žene ide k plebanoši): Prosim ponizno gospoda plebanoša, jeli bi me šteli taki zütra zapisati, da sem se zaročo z dovicov Magdov?

Plebanoš: Ali človek — tak naglo, pa smo komaj zakopali vašo ženo.

Mož: Ravno zato, gospod plebanoš, ar če sem se zdaj k miri privádo, bi se sledkar tem žmetnej prevücio k novomi kreganji.

Preselitev trgovine.

Cenj. odjemalcem dam na znanje, da sem preselo s 1. APRILOM 1935 svojo fitijalko trgovino z ledrom iz Beltinec v TURNIŠČE v hš. 112 (Karikova hiša).

Z ednim naznanjam vsem gg čevlarom, remenarom, lastnikom mlinov i mlatilnic, da sem svojo zalogo ledra, čevlarskih potrebščin, strojnih i šivalnih remenov ešče bole izpopuno ino je davam vse falej.

Z odličnim spoštovanjem

BADER HERMAN
trgovina ledra
DOLNJA LENDAVALA.

Pošta.

Andrejek Vendelin, Martinje. Pošlite po širiteli Kozar Jürji. — Šeruga Jožef, Pečarovci. Višešnje Novine, Ml. i MO, pošlite k sestram v M. Soboto. — Horvat Marika, Ruše. Žalostno, čüso dobote pri franciškana v Maribori. — Frumen Janoš, Otovci. Kalendar smo Vam ponovno poslali. Ednoga smo vam poslali včasi kak ste plačali zaostalo naročnino, zdaj pa drugoga. Tak je ne naša krivda, če ste ga ne dobili.

Otvoritev trgovine.

Dne 31. marca, dnes tjedem sem odpro trgovino z mešanim blagom i usnjom (ledrom) na mestu bivšega trgovca gosp. Bader Emanuela.

JOŠKO KLEPEC
trgovina z mešanim blagom
Turnišče.

pri tom dugovanji to glavno reč . . .“ Etak mi je odgovoro:

„Predlagali smo oblasti, naj nam dovolí zvolitev vučitelice. Pri nas je najmre težko zavolo hrane. Jaz ne moram nikoga na hrani meti, v gostilni pa poleti nemajo časa, da bi kühali za edno osebo. Mislili smo, da bi bila najbolša rešitev, če zvolimo mojo nečakinjo, ona bi bila doma zadovolna z vsem in pomagala ženi, če bi bila žena preveč zaposlena.“

Moža sta debelo gledala, jaz tüdi. Samo zdaj sta zvedila, kakše načrte ma gospod upraviteo.

Upravitelova gospa je natočila kupice, prinesla slaščice in vlüdno ponüdila, naj se poslüžimo.

„Boter, kak doma!“ je čevkala gospodi predsedniki. „Stric, nikdar se ne branite,“ je porinila kupico pred krčmara. „Prava domača žganica je“, se je nasmejala proti meni.

„A tak je!“ — sem spoznao v ednom hipi prave razmere. Predsednik je boter, gostilničar — stric . . . I nečakinja upravitelove gospe je vučitelica?

. . . Istina je, razpisali so mesto vučitelja, ali šolski stolec je itak soglasno zvalo upravitelovo nečakinjo za vučitelico i oblast v Zalaegersegi je zvolitev, štera se je vršila po zakoni i s pogledom na krajevne potrebe — gladko odobrila.

— Tinček.